

VÖRDSETE VÕIMALUSTE AASTA

Euroopa Liit on kuulutanud **2007. aasta võrdsete võimaluste aastaks**. Eesmärgiks on seatud alaesindatud ühiskonnagruppide osaluse suurendamine otsustusprotsessides ja nende kaasamine. Euroopa Liidu tasandil on plaanis läbi viia mitmeid uuringuid, kohtumisi, üritusi ning tõhustada koostööd ettevõtjate ja kodanikuühiskonna katusorganisatsioonide vahel. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kutsub üles kasutama igati ära Euroopa aastat „Võrdsed võimalused kõigile“ ka puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomisel. Moodustavad ju puuetega inimesed 15 % rahvastikust ja nende osakaal suureneb ühiskonna vananedes.

Eestis koordineerib võrdsete võimaluste aasta tegevust Sotsiaalministeerium. Võrdsete võimaluste aasta Eesti tegevuskava on esitatud Euroopa Komisjonile, kes ka rahastab selle tegevust. Suurem avauritus peaks toimuma märtsis. Kas ka kuulmispuudega inimeste organisatsioonid võivad selle tegevusega ühineda? Vastus peaks olema kindlasti jaatav! Oleme juba aastaid tõstnud üles probleemi: vaegkuuljate võrdväärsema olukorra saavutamise kohta kuuljate ühiskonnas. Korduvalt oleme esitanud taotlusi, et koosoleku- ja nõupidamisruumides ning muudel avalikel

üritustel oleks tagatud vaegkuuljaile kuulamisvõimalused, TV info- ja uudistesaadetel oleks subtiitrid. Sellist olukorda tuleb tõlgendada vaegkuuljate diskrimineerimiseks! Tuginedes Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovitusel, tuleks kõikidel EVL liikmesorganisatsioonidel kasutada ära 2007. aastal võimalus eelpoolnimetatud küsimuste parandamiseks.

Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu (EMSL) eestvedamisel on valminud „Vabauhenduste manifest“. Selles on toodud ettepanekud erakondadele, milliste elluviimine uue valitava Riigikogu ja ametisse astuva valitsuse poolt aitaks kaasa kodanikuühiskonna ja ühenduste tugevnemisele Eestis. Üheks oluliseks punktiks on taotlus: ühenduste, sh ka puuetega inimeste organisatsioonide rahastamine avaliku võimu poolt; minna tegevustoetuste puhul üle pikaajalisele raamlepingule. Manifesti täistekstiga saab tutvuda internetis aadressil www.ngo.ee/manifest/

Mida toob aasta 2007 ja järgnevad aastad eakatele inimestele? Sellele ja paljudele teistele toimetuleku- ja heaoluga ning pensioniga seonduvatele küsimustele võib teavet saada Riigikogu XI koosseisu kandideerivate liikmekaandidaatidelt kohtumisüritustel.

Uno Taimla

KUULMISABIVAHENDITE SAAMISEST AASTATEL 2003-2006

Maakonnad ja Tallinn	2003	2004	2005	2005.a. kompensatsioon (kr)	2006	2006.a. kompensatsioon (kr)
Harjumaa	185	114	255	751 653	181	725 147
Hiiumaa	34	4	31	76383	25	61 147
Ida - Virumaa	319	316	299	604 639	303	723 171
Jõgevamaa	161	80	137	214 523	100	215 962
Järvamaa	130	85	95	240 611	80	202 357
Läänemaa	56	50	53	112 105	48	131 195
Lääne-Virumaa	178	123	176	462 871	125	395 917
Põlvamaa	87	48	74	145 000	65	179 207
Pärnumaa	294	177	214	509 949	147	462 101
Raplamaa	58	48	93	308 917	75	256 536
Saaremaa	84	52	80	147 543	79	203 372
Tartumaa	524	302	423	880 000	309	931 082
Valgamaa	72	67	84	171 000	81	215 083
Viljandimaa	175	80	124	210 000	104	264 507
Võrumaa	190	78	80	130 000	60	131 025
Tallinn	760	613	885	2 342 331	748	2 351 718
Kokku	3307	2237	3103	7 303 524	2530	7 449 527

Juuresolevaga anname lühiülevaate kuulmisabi saamisest 2006. aastal. Tabelis on toodud võrdlusandmed abivahendite osas viimase nelja aasta kohta ja riikliku kompensatsiooni rahade osas 2005. ja 2006. aasta kohta.

Kuulmisrehabilitatsiooni teenuseid on osutanud kolm kuulmiskeskust: SA TÜ Kõrvakliiniku

Kuulmiskeskus, AS Ida Tallinna Keskaigla Kuulmiskeskus ja Kuulmisrehabilitatsioonikeskus ning nende teenindusalas olevate haigla-polikliiniku kõrvaarstid. 2006. aastal väljastati riikliku toetusega kokku 2530 kuulmisabivahendit ehk 573 abivahendit vähem kui 2005. aastal. Riiklik toetussumma abivahendite kompenseerimiseks oli 2006. aastal 7 449 527 krooni ehk 146 003 krooni võrra suurem kui 2005. aastal. Esmalt ebaloomuliku tulemuse (abivajajate arvu vähenemise) põhjustas 2006. aastal kompensatsiooni piirhinna muudatuse 2500-lt

kroonilt 3500 -le kroonile kehtestamine ja kallimate kuuldeaparaatide soetamine.

Abivahendite saajate hulgas 2006. aastal oli 189 last (kuni 18a.), 385 tööeas inimest (sh 65 töötut) ja 1929 pensionieas isikut. Võrreldes 2005. aastaga on vähenemine (ca 20 %) igas vanuserühmas. Ka maakondade lõikes on kuulmisabi saamine 2006. aastal olnud erinev. Kõige suurem langus võrreldes 2005. aastaga oli Harju-, Pärnu-, Tartu-, Lääne-Viru Maakonnas (ca 30 %). Käesolevat statistikat on vaja veel analüüsida, et selgitada kuulmispuudega inimeste abivahendite vajadused (eriti laste, noorte ja tööealiste inimeste osas) ja nende kompenseerimiseks vajalik raha. Käesoleva aastal tehnilistele abivahenditele riiklikku eelarvet on suurendatud ja on 57 739 476 krooni. Sellest peaks kuuldeaparaatide ja teiste kuulmisabivahendite doteerimiseks saama vähemalt 10 miljonit krooni. Lepingute sõlmimisel kuulmiskeskuste ja maavalitsuste vahel tuleks seda arvestada.

Uno Taimla

KRK 15 TEGEVUSAASTAT

Kuulmispuudega inimeste sotsiaalse rehabilitatsiooniga on Eestis tegeldud juba 1985. aastast Ametiühingute Nõukogu juures tegutsenud Surdokomisjoni vahendusel (Kaarel Kotsar ja Uno Taimla). Vaegkuuljate rehabilitatsioon, kui kindlal meetodikal põhinev sihipärane tegevus, algas Eestis koos vabariigi taasiseseisvumisega.

1990.a. alustatud ühisprojektiga, milles osalesid: Saksamaa Schleswig-Holsteini Liidumaa Rehabilitatsiooni Instituut (rektor Klaus Verch), Diakooniaühendus (pastor Priit Rannut) ja Kurtide Ühing, asutati 20. novembril 1991. a. **Tallinnas Kuulmisrehabilitatsiooni Keskus (KRK).**

Keskuses alustasid tööd kuulmisuurija, KNK-arst-konsultant, tehnik-kõrvaotsakute valmistaja, abivahendispetsialist ja surdopedagoog. Esimestel tööaastatel kasutati Saksamaalt humanitaarabina saadud kuuldeparaate. Aastas sobitati vaegkuuljatele 1000-1200 kuuldeparaati, õpetati neid kasutama. Kasutades mobiilset laboritehnikat, tehti vaegkuuljate teenindamiseks väljasõite maakondade keskustesse. KRK arendamiseks on andnud suure panuse kõrvaarstid dr Harri Kruuse, dr Jaan Rüütman, dr Jaak Mürsepp ja surdopedagoog Meego Rimmel.

1993.a. alustati kuuldeparaatide sobitamise ja rehabilitatsiooniküsimuste lahendamiseks Lõuna-Eesti elanikele Tartu Ülikooli Kõrvakliiniku vastloodud kuulmiskeskuses. Ida Tallinna Keskaigla juures tegutsev kuulmiskeskus rajati firma Siemens abiga 1999.aastal. Tänapäevaks on loodud ülevabariigiline võrgustik vaegkuuljatele rehabiliteerimisteenuste osutamiseks. Kuulmisrehabilitatsiooni Keskuses väljaõppe

saanud kuulmisuurijad töötavad Kuressaare, Haapsalu, Pärnu, Paide, Rakvere, Jõgeva, Võru, Kohtla-Järve, Viljandi, Valga jt tervisekeskustes.

Väljasõitudel teenindatakse ka Ida-Virumaa ja Hiiumaa vaegkuuljaid. Vaegkuuljate abistamiseks tugiisikute koolitamisel maakondades on suure töö ära teinud Eesti Vaegkuuljate Liit Uno Taimla eestvedamisel.

Kuuldeparaatidest kasutatakse veel AS Tondi Elektroonika kuuldeparaate (55%). Nõudlikumale abivahendi kasutajale on saadaval kaasaegsed Taani firma OTICON programmeeritavad kõrvatagused ja kõrvasisesed kuuldeparaadid. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Kõrvakliiniku kuulmise ja kõnestamise osakonnas ja AS Ida-Tallinna Keskaigla Kuulmiskeskuses on saadaval firma SIEMENS kuuldeparaadid. Muudest abivahenditest on vaegkuuljatele saadaval äratuskellad, telefonid, FM saatjavastuvõtjad, helisignaliseerimisvahendid jt.

Kuulmisrehabilitatsiooni Keskus on Sotsiaalministri käskkirjaga kinnitatud rehabilitatsiooniasutuste nimekirjas, kes alates 2000. aastast koostab isiklike rehabilitatsiooniplaane vajalike teenuste osutamiseks ja on aluseks lastele puude raskusastme määramisel. Rehabilitatsiooniplaanide alusel tehtav statistika võimaldab maavalitsustel välja töötada puudega inimestele vajalikke teenuseid elukohas. Kuulmisrehabilitatsiooni edasise arendamise küsimustes toimub veebruaris kuulmiskeskuste- ja vaegkuuljate esindajate ning kõrvaarstide nõupidamine. Sellest lähemalt juba järgmises Aurises

Arvo Kannel

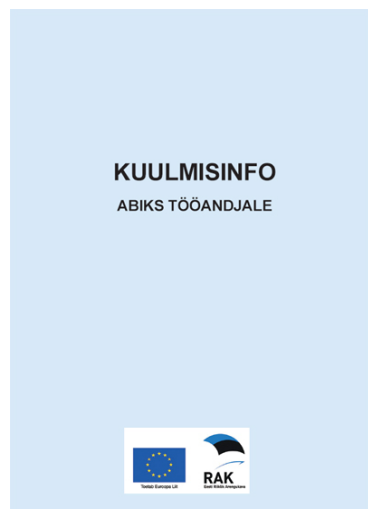
Kuulmisrehabilitatsiooni Keskuse juhataja

KASULIK INFO

Uno Taimla

Eesti Vaegkuuljate Liidu poolt koostatud ja Euroopa Liidu Sotsiaalfondi ning Eesti Puuetega Inimeste Fondi toetusel sai 2006. aasta detsembris välja antud brošüür KUULMISINFO ABIKS TÖÖANDJALE. Teatmikust saavad vajalikku infot tööandjad: kes on vaegkuuljad, kuidas nendega suhelda ja millised on nende erivajadused.

EL direktiivides nähakse ette, et tööandjad peavad rakendama asjakohaseid meetmeid,

võimaldamaks puudega inimestel pääseda tööle või osaleda töös. Brošüürist saavad ka vaegkuuljad kasulikke infot kuulmisabivahenditest, millised võivad parandada nende töö-, õppimise-, või igapäevaelu toimetulekut.

Väikestrukis on toodud kontaktandmed kuulmispuudega inimestega tegelevate organisatsioonide ja asutuste kohta.

2006.aasta lõpus ilmus Eesti Vaegkuuljate Liidu poolt koostatud väikestrukis KUULMISABI TEATMIK. Viimane KUULMISABI teatmik anti EVKÜ poolt välja 1999. aastal. Vahepealsel perioodil on toimunud olulised muutused tehniliste abivahendite arengus ja

rehabilitatsiooniteenuste osutamisel. Lugejale

tutvustakse kuuldeaparaate ja teisi kuulmisabivahendeid ning juhised nende saamiseks. Brošüüris antakse teavet nendele inimestele, kes otseselt või kaudselt puutuvad kokku kuulmisprobleemidega. Halb kuulmine

raskendab suhtlemist ja mõjutab oluliselt inimese elukvaliteeti. Ka normaalkuuljad, ametnikud, sotsiaaltöötajad võiksid olla teadlikumad vaegkuulmisest.

Nimetatud väikestrukistega saab tutvuda EVL kontoris, kuulmiskeskustes, EVL liikmesorganisatsioonides või lugeda internetis EVL kodulehel <http://www.vaegkuuljad.ee>

TEADMISEKS KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

- **Kuulmisrehabilitatsioonikeskus** Tallinn, Lembitu tn 10b, tel 6 454 046
- **NB! AS Tondi Elektroonika kauplus** Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115 616
On alates 1. Novembrist avatud kella 9 – 13- ni (E – R)
- **NB! Eesti Vaegkuuljate Liidu** kontor asub Tallinnas, **Toompuiestee 10** (Eesti Puuetega Inimeste Koja majas). Telefon **6 616 394**. Kohale sõitmiseks Kesklinnast trollibuss nr1, autobussid nr 40 ja 22* (peatas “hotell Tallinn”). * käigus hommikuti ja õhtuti

Väljaandja:

Eesti Vaegkuuljate Liit tel/faks 6 616 394
Toompuiestee 10, 10137 Tallinn
Kodulehekülg: <http://www.vaegkuuljad.ee>
Uno Taimla, Enn Kiiler

E-post: vaegkuuljad@hot.ee,
vaegkuuljad@vaegkuuljad.ee